

Matkakertomus Ljubljana 15.–17.5.2025

AEAJ työryhmäkokous ja yleiskokous

Slovenian Ljubljanaissa pidettiin to–pe 15.–16. toukokuuta 2025 Slovenian korkeimman oikeuden tiloissa Eurooppalaisten hallintotuomarien yhdistyksen AEAJ:n Independence and Efficiency -[työryhmän](#)¹ kokous sekä yhdistyksen yleiskokous. Kokouksiin osallistui paikan päällä noin 50 henkilöä parista kymmenestä maasta. Suurin osa esityksistä ja puheenvuoroista pidettiin paikan päällä. Työryhmäkokous käsitteli tekoälyä ja muita ajankohtaisia digitalisoinnin teemoja otsikolla **"Towards the Cyber Administrative Judge – Transforming the Judicial Process at the Digital Age"**. Kokouspäivien illallisten lisäksi sosiaalisen ohjelman muodosti lauantaina pidetty kiertoajelu, johon osallistui noin puolet kokousten läsnäolijoista.

Tekstin lomassa on joitain linkkejä työryhmäkokouksen teemoja koskeviin aineistoihin. Liitteinä on työryhmäkokouksen ohjelma, yleiskokouksen pöytäkirja sekä työryhmäkokouksessa hyväksytty AEAJ:n Ljubljanan tekoälylausunto 16.5.2025.

TORSTAI

Tapahtuman avasi Slovenian korkeimman oikeuden presidentti Miodrag *Dorđević*, joka suhtautui tekoälyn käyttöön proaktiivisesti todeten muun ohella, että tekoälyllä voi olla lainkäyttöä yhtenäistävä vaikutus. Slovenian tuomariliiton puheenjohtaja Tomas *Bromse* painotti, että uusia teknologisia ratkaisuja käyttöön otettaessa on pidettävä kiinni keskeisistä lainkäyttöllisistä periaatteista ja että tärkeintä on lain noudattamisen valvominen ja kansalaisten palveleminen. Slovenian hallinto-oikeuden presidentti Jasna *Šegan* korosti hallintolainkäytön merkitystä tekoälykehityksessä – tosin useammassakin puheenvuorossa päivän mittaan ilmeni, että hallintolainkäyttö tältä osin toisinaan unohdetaan tai se ainakin jää toissijaiseen asemaan suhteessa muihin prosessimuotoihin. ETYJ:n demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston ([OSCE-ODIHR](#)) edustaja, ukrainalainen Iryna *Ivankiv* käsitteli avauspuheenvuorossaan tuomarin riippumattomuutta ja virkavastuuta ja Eva *Wendler*, AEAJ:n varapuheenjohtaja, nosti esiin mm. Turkista ja Puolasta läsnä olleiden kollegojen työn oikeusvaltion hyväksi.

Aamupäivän esitykset

Avauspuheenvuorojen jälkeen e-Justice -asioiden ryhmänjohtaja Gosta *Petri* komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosastolta piti videoyhteyden välityksellä esityksen, jossa hän käsitteli [Euroopan oikeusportaalia](#) ja EU:n digitaalista strategiaa. Kuten portaalin avaussivulta voi havaita, siviili- ja rikosasiat ovat siinä keskeisellä sijalla. Keskusteluissa nostettiin esiin EU:n oikeuskomissaari McGrathin tehtävänanto ([Mission Letter 17.9.2024](#)), johon kuuluu muun ohella digitaalisten teknologioiden kuten tekoälyn käytön strategian kehittäminen EU:n siviili- ja rikosoikeusjärjestelmien tehokkuuden ja turvallisuuden lisäämiseksi. Tiedusteluun siitä, onko hallinto-oikeudet unohdettu, Petri totesi, että EU:lla ei ole näiden osalta toimivaltaa. Esiin nousi myös [EU:n tekoälyviraston](#) keskeinen rooli tekoälyasetuksen implementoinnissa.

¹ Työryhmän nimi on nyttemmin WG (Working Group) Independence and Administrative Justice.

Napoliin alueellisen hallinto-oikeuden tuomari Germana *Lo Sapio* toimii AEAJ:n edustajana Euroopan neuvoston CEPEJ-komitean² vuonna 2019 perustetussa Kyberoikeuden ja tekoälyn työryhmässä ([CEPEJ-GT-CYBERJUST](#)). Hän käsitteli tekoälyn eri määritelmiä ja perusteita, ja totesi, että nykyinen tekoälykeskustelu alkoi marraskuussa 2022 OpenAI:n Chat GPT:n julkaisemisen myötä, joskin tekoälyä eri muodoissaan on ollut olemassa jo vuosikymmeniä. Hän painotti, että tarvitsemme nimenomaan oikeuslaitokselle kehitettyä tekoälyä; emme voi tukeutua muille aloille kehitettyihin ratkaisuihin. Huolenaiheena hän nosti esiin havaintonsa, että kriittinen ajattelu vaikuttaa parhaillaan vähenevän kaikilla tekoälyä käyttävillä aloilla.

Yhteenvedona generatiivisen tekoälyn merkityksestä oikeuslaitokselle *Lo Sapio* nosti esiin kaksi myyttiä ja yhden riskin. Ensimmäinen myytti on, että oikeudellinen päättely olisi liian monimutkaista tekoälylle. Vaikka oikeudellinen tulkinta sisältää muun muassa vivahteita ja epäselvyyksiä, suurien kielimallien (LLM) viimeaikaiset edistysaskeleet osoittavat, että yleiskäyttöiset tekoälyjärjestelmät kykenevät yhä paremmin jäljittelemään oikeudellisen päättelyn rakenteita. Mallit voivat rakentaa vaiheittain eteneviä argumentteja sekä auttaa tapausten tiivistämisessä, analysoinnissa ja vertailussa. Todellinen haaste ei ole enää se, pitäisikö tekoälyä käyttää oikeudellisella alalla, vaan se, miten varmistetaan, että se tukee eikä korvaa ihmisen harkintaa. Toinen myytti liittyy kausaalisuuteen: Vaikka suuret kielimallit eivät ymmärräkään syy-seuraussuhteita, ne pystyvät hetkessä tunnistamaan laajojen tietoaaineistojen sisältämiä monimutkaisia rakenteita. Tästä kyvystä on huomattavaa hyötyä erilaisissa oikeudellisissa tehtävissä, kuten ennakkotapausten analysoinnissa. Näin ollen kielimallit antavat merkittävää tukea oikeudellisen monimutkaisuuden hallinnassa.

Näiden jokseenkin proaktiivisten kantojen lisäksi *Lo Sapio* varoitti tekoälyn ns. tunnevaikutuksesta. Generatiiviset järjestelmät on tehokkuuden lisäksi suunniteltu sitouttamaan ja rakentamaan luottamusta. Jos tällaisia järjestelmiä käytetään epävirallisesti ja ilman valvontaa – ilmiötä kutsutaan varjotekoälyksi (Shadow AI) - ne voivat huomaamatta vaikuttaa työympäristöön ja siten heikentää avoimuutta ja prosessuaalisten periaatteiden toteutumista. Työkalut mukautuvat käyttäjän toimintaan ja tunneilmaisuun, ja voivat siten lisätä tekoälyasetuksen 14 artiklan 4 a kohdassa mainittua automaatiovinoutumaa (automation bias), ts. taipumusta luottaa automaattisesti tai liiallisesti tekoälyjärjestelmän tuotoksiin. Näiden myyttien ja riskien huomioiminen on tärkeää, jotta tekoälyjärjestelmät pysyvät oikeudenhoitoa palvelevina työkaluina sen sijaan, että niistä tulisi ikään kuin hiljaisia agentteja, jotka muokkaavat järjestelmää sisältä käsin ja huomaamatta.

Portugalin korkeimman oikeuden presidentin kanslian päällikkö *António Mendes Oliveira* totesi, että maan prosessijärjestelmä on kokonaan digitalisoitu. Hän nosti esiin muidenkin kollegoiden noteeraaman jännitteen järjestelmien käyttäjien ja niiden tuottajien välillä. Tältä osin merkitystä voi olla sillä, onko tuomioistuimen käyttämä jotakin tehtävää suorittava algoritmi yksityisen toimijan tekijänoikeuden alainen vai julkisen viranomaisen tuottama. Eräässä tapauksessa tuomari oli pyytänyt saada tietoonsa juttujen jakamiseen käytetyn algoritmin, mutta perustuslaki-tuomioistuin oli evännyt pyynnön. Toinen tapaus koski tuomioistuimessa käsiteltävän asian relevanttien tapahtumien aikajanaa, jollainen tekoäly oli pyydetty tuottamaan. Kun aikajana kuitenkin oli virheellinen, heräsi kysymys, miten tällaisiin ongelmiin tulisi puuttua: soittaako tuomari ministeriön ICT-asiantuntijoille, ja tuleeko yhteistyö näiden kanssa toimimaan?

² European Commission for the Efficiency of Justice, CEPEJ, eli Oikeuslaitoksen toimivuutta tarkasteleva Euroopan neuvoston pysyvä komitea ([e-Justice käänös](#))

Kummastakin edellä mainitusta esityksestä sai käsityksen, että esitysten pitäjät olivat keskimääräistä lainkäyttäjää vihkiytyneempiä teknisiin kysymyksiin. Keskustelua herättikin, kuinka paljon tekniikkaa rivituomarin tulisi hallita pysyäkseen mukana tekoälyn kehityksessä. Eräs auditoriosta esitetty kanta oli, että useimmille riittäisi pääasiallisten käsitteiden hallinta, ja viitattiin Euroopan neuvoston julkaisemaan [AI-sanastoon](#).

Iltapäivän paneeli

Iltapäivän sessio koostui keskustelusta, jonka paneelissa istuivat edellä mainitut Lo Sapio ja Mendes Oliveira sekä lainkäytön digitalisaatioon kattavasti perehtynyt Thessalonikin hallinto-oikeuden tuomari ja osastonjohtaja Epameinondas *Troulinos*, joka myös toimii AEAJ:n edustajana CEPEJ:n Oikeuden laatutyöryhmässä ([CEPEJ-GT-QUAL](#)). Myös slovenialainen tuomari Dr. Ciril *Keršmanc* ja Ranskan korkeimman hallinto-oikeuden Conseil d'État'n portaalien kehittäjänä toimiva Lisa *Barruel* istuivat paneelissa, jota johti varsovalainen tuomari Pawel *Gronski*.

Keršmanc kertoi transkriptioprojektista TIPKO, jota kuvaillaan tarkemmin artikkelissa [Digitalisation of the Slovenian Justice System 2024.pdf](#). Projektissa esiintyneet ongelmat eivät olleet niinkään teknisiä, vaan inhimillisiä. Sihteereillä oli tehtävänä käydä läpi tekoälyn tuottamat transkriptiot. Ilmeni kuitenkin, että näin ei aina tapahtunut, jolloin tuomarit saattoivat tietämättään lukea tekoälyn tuottamaa, tarkastamatonta tekstiä. Seuraava projekti on yhteenvetoja tuottava tekoäly, jossa ongelmana on serverikapasiteetti. Epäilyksenä on, että jotkut ovat jo käyttäneet tehtävään Chat GPT:tä, mikä toimii esimerkkinä edellä mainitusta varjotekoälystä. Keršmanc painotti, että oikeuslaitoksen on toimittava ennakoiden, jottei yksityissektori "pakota" sitä tekoälyn käyttöön. Barruel totesi esityksessään, että noin 88 prosenttia Ranskan Conseil d'État'n asioista pannaan vireille sähköisessä asiakaspalvelussa [Télérecours Citoyens](#) ja että kaikki yhteydenpito tapahtuu järjestelmän kautta. Varjopuolena on asiakirjojen kasvanut määrä ja pituus.

Kokouksen ennakkomateriaaleihin kuului Euroopan neuvoston alaisen Eurooppalaisten tuomarien konsultatiivisen neuvoston ([CCJE](#)) julkaisema oikeuslaitoksen avustavan teknologian käyttöä koskeva [Lausunto nro 26 \(2023\)](#)³, jossa käsitellään tekoälyn lisäksi varsin laajalti esimerkiksi asianhallintajärjestelmiä, etäkuulemista ja teknologian käyttöön liittyviä muun ohella riippumattomuuteen, yhdenvertaisuuteen ja inhimilliseen päätöksentekovaltaan kohdistuvia haasteita. Paneelissa Troulinos nosti myös esiin neuvoston laatiman oikeutta ja informaatioteknologiaa koskevan lausunnon nro 14 (2011), jossa jo tuolloin painotettiin lainkäytön humanistista luonnetta (kohta 6).

Paneelissa keskusteltiin lukuisista aiheista, seuraavassa joitain nostoja. Tekoälyasetus on ratkaisevan tärkeä, toisaalta liika sääntely lisää varjotekoälyn käyttöönoton riskiä. Asetus kirjoitettiin ennen "Chat GPT -tsunamia", joten sen jatkuvaan tulkintaan on panostettava. Lisäksi todettiin, että on tärkeä tarkastaa tekoälyn tuotokset, mikä edellyttää niiden verifioitavuutta tai validoitavuutta. Myös tekoälyä ensi kädessä käyttävän henkilökunnan ammattitaitoa painotettiin. Tässä yhteydessä nostettiin ehkä hieman leikillisesti esiin, että tuomareita avustava henkilökunta, siinä missä tekoälykin, voi hallusinoita. Mielenkiintoinen huomio ihmisen ja koneen toiminnallisuuksien eroista oli, että tekoälyn käyttöönotto voi johtaa suvaitsevaisuuden vähenemiseen. Tekoälyn käyttö nostaa tuottavuuteen ja tietomassojen hallintaan liittyviä odotuksia, mikä osaltaan voi johtaa kohtuuttomiin vaatimuksiin kollegojen työpanosta kohtaan.

³ CCJE, eli Consultative Council of European Judges, on julkaissut näitä lausuntoja vuodesta 2001 lähtien.

PERJANTAI

Aamupäivä

Aamupäivän ainoan varsinaisen esityksen piti edellä mainittu Epameinondas Troulinos, joka käsitteli hallinnon käyttämien tekoälytyökalujen laillisuuden tarkastelemista tuomioistuimissa. Hän painotti, että hallinnon päätöksillä tulee aina olla perustelut riippumatta siitä, mitä teknologisia ratkaisuja sen tuottamiseen on käytetty. Tekoälyn tulee olla tulkittavaa tai selitettävää ja aina on voitava selvittää, minkälaisella päättelyllä ja minkä tosiseikkojen perusteella järjestelmä on päättänyt kulloiseenkin lopputulokseen. Tekoälyasetus ei yksinään riitä suojaamaan meitä tekoälyn mahdollisia haitallisia vaikutuksia vastaan, joten perusoikeuksien ja tuomarien tulee toimia ikään kuin portinvartijoina. Troulinoksen esityksen ja kokouksessa keskustellun pohjalta voi todeta, että tekoälytyökalujen käyttöönotto niin hallinnossa kuin tuomioistuimissa tulee asettamaan mittavia vaatimuksia lainkäyttäjille ja muulle henkilökunnalle. Osaltaan näihin haasteisiin haluttiin vastata AEAJ:n tekoälyä koskevalla lausunnolla, jonka muotoilusta käytiin keskustelua ennakoon jaettujen mallioikeustapausten käsittelyn jälkeen.

Mallioikeustapauksista ensimmäinen koski tekoälytyökalujen käyttöä viranomaisessa, toinen tekoälyn käyttöä tuomioistuimen omassa toiminnassa. Aikapulan vuoksi keskusteltiin ainoastaan ensimmäisestä tapauksesta, joka koski viranomaisasemassa toimivan kansallisen ilmatieteen laitoksen käyttämän tekoälymallin tuottamia myrskyvaroituksia, joiden perusteella maanviljelijät olivat velvollisia ryhtymään kalliisiin suojaustoimenpiteisiin, ollakseen oikeutettuja hakemaan vallitsevan vakuutusjärjestelmän mukaisia korvauksia myrskyvahingoista. Tekoälymalli antoi kuitenkin paljon vääriä hälytyksiä, mistä aiheutui huomattavia turhia kustannuksia maanviljelijöille. Keskustelua käytiin muun ohella tekoälymallin käyttöönottoa koskevan päätöksen valituskelpoisuudesta ja maanviljelijöiden valitusoikeudesta.

Toisen tapauksen aiheena oli aurinkopaneeleja koskevien veronpalautusjuttujen ruuhkanpurku hallinto-oikeudessa, jossa työskentelevä oikeudellinen avustaja oli määrätty valmistelemaan päätösluonnoksia tuottavuuden lisäämiseksi. Ratkaisukokoonpano tarkasteli luonnoksia vain pinnallisesti ja tuottavuus parani huomattavasti. Jälkikäteen ilmeni, että avustaja oli käyttänyt kaupallista tekoälymallia luonnosten tuottamiseksi ja lisäksi, että päätökset olivat syrjineet erästä alalla toimivaa yritystä. Kysymyksenasettelu koski muun ohella sitä, millä tavoin ylemmän tuomioistuimen tulisi käsitellä alemmassa tuomioistuimessa havaittua tekoälyn väärinkäyttöä.

Työryhmäkokouksen tärkein lopputulema oli **AEAJ:n tekoälyä koskeva lausunto**. Lausunnosta oli etukäteen jaettu osallistujille varsin pitkälle viimeistely työluonnos, jonka laatimiseen oli osallistunut mm. edellä mainittuja panelisteja. AEAJ:n puheenjohtaja, Marseillen hallinto-oikeudellisen muutoksenhakutuomioistuimen tuomari Sylvain *Mérenne*, johti paikoitellen intensiiviseksi muodostunutta keskustelua lausunnon sanamuodoista. Osallistujat esittivät aika yksityiskohtaisiakin tekstimuutoksia koskien mm. läpinäkyvyyttä ja lainkäyttäjien vastuuta ICT:n puutteista. Lopulta sanamuodoista päästiin puheenjohtajan jämäkän toiminnan ansiosta sopuun. Hallituksen hieman myöhemmin hyväksymä ja yhdistyksen verkkosivuilla julkaistu parisivuinen [AEAJ:n Ljubljanan tekoälylausunto 16.5.2025](#) on ehdottomasti tutustumisen arvoinen. Kiivaasta keskustelusta huolimatta luonnokseen ei lopulta tehty kovin laajoja muutoksia. Esiin voitaneen nostaa lausunnon alkuun yksimielisesti tehty lisäys: AI shall never replace human judges.

Yleiskokous

Puheenjohtaja Mérennen avattua yleiskokouksen *Ukrainan* hallinto-oikeustuomarien yhdistyksen edustaja Nathalia Volkova piti videopuheenvuoron. Käynnissä olevasta sodasta huolimatta yhdistys on AEAJ:n avulla kyennyt järjestämään kaksi onnistunutta konferenssia Ukrainassa. Myös tuomioistuinlaitos on toiminnassa, esimerkiksi korkein oikeus pitää 30 kuulemista viikoittain. Volkova painotti, että yhteydet eurooppalaisiin kollegoihin ja heidän jatkuva tukensa on ollut hyvin tärkeää heille. Puheenvuoro herätti tunteikkaita reaktioita yleisössä.

Yhdysvaltalainen tuomari Adam Wolkoff edusti videoyhteyden välityksellä American Bar Associationin hallintotuomarien kansallista osastoa ([NCALJ](#)), jonka tehtävänä on hallintotuomarien aseman ja ammattitaidon edistäminen. Hän kertoi viimeaikaisesta huolestuttavasta kehityksestä Yhdysvalloissa, kuten tuomarien riippumattomuuteen ja oikeusvaltioperiaatteeseen kohdistuvista uhista esimerkiksi irtisanomisten ja uhkailujen muodossa. Hän vakuutti, että tuomioistuimet pitävät kaikesta huolimatta pintansa ja jatkavat toimintaansa, riippumattomuutensa säilyttäen.

Puheenjohtaja Mérenne piti esityksen, jossa hän kävi läpi *yhdistyksen toimintaa* sekä mm. oikeusvaltioperiaatteeseen ja digitalisointiin liittyviä teemoja, minkä jälkeen AEAJ:n työryhmien puheenjohtajat kuvailivat ryhmiensä viimevuotista ja tulevaa toimintaa. Näitä teemoja kuvaillaan tarkemmin oheisessa yleiskokouksen pöytäkirjassa, kuten myöskin AEAJ:n neuvoa antavan työryhmän raporttia, varainhoitajan raporttia sekä Marja-Liisa Judströmin pitämää tilintarkastuskertomusta.

Erinäisten muodollisuuksien jälkeen valittiin AEAJ:lle uusi viisijäseninen hallitus, joista neljä jatkoi edelliseltä hallituskaudelta. Allekirjoittaneen Suomen Tuomariliiton puolesta pitämän lyhyen henkilöesittelyn perusteella yleiskokous valitsi yksimielisesti AEAJ:n hallituksen uudeksi jäseneksi Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden ylituomarin Juhana Niemen. Eräiden AEAJ:n jäseniä ja tarkkailijoita koskevien päätösten jälkeen päätettiin AEAJ:n jäsenmaksujen korottamisesta, minkä myötä mm. Suomea koskeva ns. normaali jäsenmaksu nousi 1 300 eurosta 1 500 euroon.

Yleiskokouksen lopuksi pidetyistä maaesityksistä, voidaan mainita mm. *Itävallan* edustajan kritiikki koskien hallinto-oikeuksien ylituomarien valintamenettelyä, jossa tuomioistuinlaitoksen edustajat eivät osallistu valintaprosessiin. *Kreikan* edustaja nosti esille uudistukset, joilla on pyritty lyhentämään tuomioistuinten käsittelyaikoja. Esimerkiksi tietyn käsittelyajan ylittäminen johtaa automaattisesti palkanalennukseen, mikä heikentää tuomarin riippumattomuutta. *Montenegron* ja *Kosovon* edustajat kuvailivat suhteellisen nuorten hallinto-oikeusjärjestelmiensä haasteita.

Puolan edustaja kuvaili jännitteitä ns. "vanhojen" ja "uusien" tuomarien välillä. Vuonna 2017 tehtyjen uudistusten myötä uusien tuomarien nimittämiseksi perustettiin poliittisesti ohjattu kansallinen neuvosto. Erikseen perustettu komissio yrittää parhaillaan puuttua aiempien uudistusten tuottamiin ongelmiin ja arvioida nykyhallituksen toimia tilanteen parantamiseksi. Viimeisen ja varsin vaikuttavan esityksen piti *turkkilainen* entinen vero-oikeustuomari Mehmet Tank, joka toimi vuodesta 2005 YARSAV:issa, itsenäisessä turkkilaisessa tuomarien ja syyttäjien järjestössä, etenkin kansainvälisissä tehtävissä. Kesän 2016 tapahtumien jälkeen hän oli viisi vuotta vangittuna, minkä jälkeen hän onnistui ehdonalaaiseen vapauteen päästyään pakenemaan Sveitsiin eurooppalaisten kollegoiden avustuksella.

Yhteenvetoa

Kummatkin kokoukset olivat varsin antoisia sekä asiasisältönsä puolesta että sosiaalisesti. AEAJ:n tekoälylausunnon luonnoksen laatimiseen ja siitä käytyyn keskusteluun osallistui laaja ja monilta osin erityisesti digitalisaatioon paneutunut kokeneiden eurooppalaisten hallintolainkäyttäjien kollegio. Lausunto toimii siten oivana tukena lähdettäessä toteuttamaan siihen sisältyvää suositusta kansallisten tekoälystrategioiden laatimisesta tuomioistuintoiminnan kehittämisessä sekä investointien tekemisestä oikeudellisten toimijoiden tekoälylukutaidon edistämiseksi.

Koulutusmateriaalin osalta voi todeta, että aiheesta on tarjolla erittäin runsaasti aineistoa, kuten mm. edellä olevista linkeistä voi päätellä. Jos haluaa syventyä eri osakysymyksiin etenkin hallinto-tuomioistuinten näkökannalta, voin muun aineiston lisäksi suositella JuLIA-projektin⁴ laadukkaita julkaisuja. Osallistuin projektin tekoälyn käyttöä hallinnossa koskevaan kokoukseen Alankomaiden Groningenissa syksyllä 2024. Projektin [verkkosivuilta](#) löytyy mm. tänä vuonna julkaistut keskeiset käsikirjat *Artificial intelligence, judicial decision-making and fundamental rights* sekä *AI and Public Administration: The (legal) limits of algorithmic governance*. Ensiksi mainitusta mukaan ottamani lukukappale herätti mielenkiintoa osallistujien keskuudessa.

On kuitenkin ilmeistä, että rivilainkäyttäjällä tuskin on edellytyksiä paneutua tarjolla olevaan mittavaan tausta-aineistoon kovinkaan laajalti. Tästä huolimatta pidin hieman yllättävänä kantaa, että useimmille voisi riittää tutustuminen edellä linkitettyyn Euroopan neuvoston julkaisemaan sanastoon, sillä se on kohtalaisen rajallinen. Sinänsä kuitenkin vastaavanlainen, hieman laajempi ja mielellään käyttäjien omalla kielellä, nimenomaan tuomioistuinten tarpeiden kannalta laadittu ja hyvillä linkeillä varustettu sanasto voisi olla hyödyllinen astinlauta itse kunkin tekoälylukutaidon harjaannuttamiseen.

Patrik Stenbäck
Hallinto-oikeuden esittelijä
Helsingin hallinto-oikeus

LIITTEET

[AEAJ:n Ljubljanan tekoälylausunto 16.5.2025](#)

Työryhmäkokouksen ohjelma

Yleiskokouksen pöytäkirja

⁴ JuLIA = EU-rahoitteinen projekti Justice, Fundamental Rights and Artificial Intelligence.